

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Margity Fridovej a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej v právnej veci navrhovateľa: T., B., X., zast. JUDr. K.G., advokátom, P., proti odporcovi: **JUDr. P.L.**, M., X., správca konkurznej podstaty úpadcu D., R., X., IČO: X., o určenie pravosti pohľadávky vo výške 8 850 745,20 Sk, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 44 Cbi 115/02-257 zo dňa 8. februára 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 44 Cbi 115/02-257 zo dňa 8. februára 2006 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd návrh navrhovateľa o určenie pravosti pohľadávky vo výške 8 850 745,20 Sk zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 7K 328/01 zo dňa 4.3.2002 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka. Za správca konkurznej podstaty ustanovil JUDr. P.L. Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 22.5.2002 správca konkurznej podstaty poprel navrhovateľovu pohľadávku vo výške 8 850 746,20 Sk a ako dôvod uviedol nepreukázanie výšky škody, nakoľko je vec v šetrení v T..

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi účastníkmi bola uzatvorená poistná zmluva č. 280001755 zo dňa 11.11.1999 a Doložka č. 1 k poistnej zmluve, kde bolo dojednané poistenie pre prípad požiaru a prírodných živlov a poistenie pre prípad odcudzenia, ktoré sa vzťahovalo na tovarové zásoby nachádzajúce sa v súkromnom colnom sklade v areáli A., pričom tieto tovarové zásoby boli vo vlastníctve navrhovateľa. Bola dojednaná poistná hodnota 10 mil. Sk. Neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy bol dotazník z 29.10.1999, v ktorom je uvedené, že v colnom sklade sa bude uskladňovať tovar privezený z Grécka – kožené topánky. Súd sa v tejto časti nestotožnil s názorom navrhovateľa, že samotný dotazník bol len informatívny a neslúžil ako presná špecifikácia poisteného tovaru. Naopak, v dotazníku bola uvedená presná špecifikácia tovaru, ktorý mal byť v sklade uskladnený. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že dňa 30.5.2000 došlo k požiaru, a že odporca nahlásil poistnú udalosť včas. Predmet poistenia nebol totožný s tovarom, na ktorom vznikla škoda. Poistná zmluva bola v zmysle dotazníku uzavretá na kožené topánky – dovoz z Grécka. Škoda vznikla na tovare privezeného z Ruska a z Čiech, ktorý bol i v inej sume, ako poistený tovar.

Podľa čl. XIII. bod 1 písm. c/ VPPNP č. 00NP01 bolo povinnosťou navrhovateľa oznámiť bez zbytočného odkladu odporcovi všetky zmeny týkajúce sa tých skutočností, na ktoré bol povinný odpovedať pri dojednaní poistenia a tieto majú vplyv na priebeh poistenia. Neoznámenie iného uskladneného tovaru ako i inej sumy, malo vplyv na priebeh poistenia. Oznámenie novej ceny uskladneného tovaru vyplýva i z čl. X. bod 3 VPPNP. Navrhovateľ porušil povinnosť uviesť pravdivé a úplné odpovede a neoznámil poisťovni všetky jemu známe okolnosti, ktoré sú pre prevzatie rizika nevyhnutné. V zmysle čl. XVIII. bod 3 VPPNP bola preto poistná udalosť evidovaná pod č. X. vybavená bez vyplatenia poistného s odkazom na čl. XI. bod 8 VPPNP. Na základe uvedených skutočností, súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. V odvolaní uviedol, že prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa najmä z dôvodu, že navrhovateľ porušil povinnosť uviesť pravdivé a úplné odpovede a neoznámil poisťovni všetky jemu známe okolnosti, ktoré sú pre prevzatie rizika nevyhnutné. Súd však už neuvádza, v čom konkrétne navrhovateľ mal porušiť uvedené povinnosti. Podľa jeho názoru, navrhovateľ

v čase dojednávania poistenia odpovedal pravdivo a úplne a oznámil poisťovni všetky známe okolnosti, ktoré sú pre prevzatie rizika nevyhnutné, a ktoré v čase uzatvárania poistnej zmluvy boli navrhovateľovi známe. Pokiaľ mu nejaká skutočnosť známa nebola a ani objektívne nemohla byť známa, nemohol ju poisťovni ani oznámiť, a teda nemohol ani porušiť povinnosť odpovedať úplne a pravdivo. Navrhovateľ je presvedčený, že nemohlo byť úmyslom zmluvných strán pri dojednávaní poistenia a ani účelom poistenia, aby bol poistený povinný oznamovať každý pohyb tovaru na sklade, a teda nemohlo byť povinnosťou navrhovateľa oznamovať zmenu sortimentu tovarových zásob pri každom dovoze tovaru do colného skladu a rovnako nemohlo byť povinnosťou navrhovateľa oznamovať zmenu hodnoty tovaru, pretože aktuálna hodnota tovarových zásob sa menila pri každom pohybe tovaru na sklade. Práve pre prípad neustálych zmien aktuálnej hodnoty tovarových zásob v colnom sklade, čo v prípade pohybu tovaru na sklade je celkom logické a bežné, bola dojednaná poistná suma na výšku 10 000 000 Sk počas celej doby poistenia. Je toho názoru, že úmyslom zmluvných strán pri dojednaní, ako aj účelom, ktorý sledujú poistné podmienky, bolo určiť povinnosť poisteného oznámiť poisťovni všetky zmeny týkajúce sa tých skutočností, ktoré majú vplyv na priebeh poistenia, čo znamená, že by malo ísť o také skutočnosti, ktoré môžu významným spôsobom vplývať na poistenie. Podľa jeho názoru k takejto zmene skutočností nedošlo, a preto ani navrhovateľ nebol povinný oznamovať zmenu týchto skutočností poisťovni, a nemohol preto ani porušiť svoje povinnosti uložené mu všeobecnými poistnými podmienkami. V takomto prípade by mala poisťovňa, resp. odporca preukázať, aký vplyv na priebeh poistenia mohla mať zmena množstva tovaru a zmena krajiny pôvodu, resp. krajiny, z ktorej bol tovar dovezený, keďže sortiment tovaru sa v zásade nemenil, pretože išlo v prevažnej miere o obuv, odevy a v malom množstve o lyžiarske viazania. Uvedené zmeny nemohli mať objektívne vplyv na priebeh poistenia. V čase uzavretia predmetnej poistnej zmluvy navrhovateľ nemohol presne určiť rozsah, hodnotu a zloženie sortimentu tovaru, ktorý sa bude v budúcnosti nachádzať v súkromnom colnom sklade, a ktorý bude poistený predmetnou poistnou zmluvou. Bola dojednaná poistná hodnota a poistná suma vo výške 10 mil. Sk bez ohľadu na to, či sa v sklade bude nachádzať tovar v nižšej alebo vyššej hodnote. Poistná hodnota je totožná s poistnou sumou, teda maximálnou výškou poistného plnenia, na ktoré by bola poisťovňa povinná v prípade poistnej udalosti. Taktiež nebol v predmetnej poistnej zmluve a Doložke č. 1 k tejto zmluve bližšie špecifikovaný

tovar, ktorý sa bude v súkromnom colnom sklade nachádzať, ale poistenie sa vzťahovalo na všetky tovarové zásoby, nachádzajúce sa v sklade, ktoré sú vlastníctvom navrhovateľa. V dotazníku k poisteniu pre prípad požiaru a prírodných živlov zo dňa 29.10.1999 bolo len orientačne uvedené, že v súkromnom colnom sklade sa bude uskladňovať tovar z Grécka – kožené topánky, pretože nie je možné dopredu predvídať odkiaľ sa bude tovar dovážať. Pracovníčka poisťovne, ktorá dojednávala poistenie s navrhovateľom, uviedla v dotazníku, že ohliadku vykonala dňa 29.10.1999 a údaje v dotazníku súhlasia so skutočnosťou. Nakoľko dotazník nie je obsahovou súčasťou návrhu poistnej zmluvy ani prílohou k poistnej zmluve, nie je ani súčasťou všeobecných poistných podmienok a bol spísaný pred uzavretím poistnej zmluvy, teda pred začiatkom poistenia, nemôže byť chápaný ako obsahová súčasť poistnej zmluvy, ktorá bola uzavretá a podpísaná až po spísaní dotazníka.

Vytýka súdu prvého stupňa, že sa tiež nevysporiadal s výpoveďou Ing. J.K., riaditeľa pobočky poisťovne v Ž. v čase uzavretia poistnej zmluvy. Navrhovateľ vytýka prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie veci a v tejto súvislosti nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a návrhu vyhovel v plnom rozsahu, prípadne rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru, krajský súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a správne vyhodnotil takto vykonané dôkazy. Poukázal na tú skutočnosť, že pre plnenie poistnej udalosti v danom prípade je rozhodujúci dotazník k poisteniu pre prípad požiaru a prírodných živlov, v ktorom bode 10. jednoznačne poistník uvádza, že v colnom sklade sa bude uskladňovať tovar dovezený z Grécka – kožené topánky. Na základe tejto skutočnosti, teda žiadny iný tovar poisťovňou nebol poistený. Dôkazom, že navrhovateľ si bol toho vedomý, je i tá skutočnosť, že navrhovateľ ako poistník uzavrel ďalšiu poistnú zmluvu s A., kde poistil omnoho vyššiu hodnotu, a to 100 mil. Sk. Navrhovateľ v oznámení o poistnej udalosti nikdy neuviedol, že v príčinnej súvislosti s požiarom bol poškodený, prípadne znehodnotený tovar – kožené topánky z Grécka. Z predložených faktúr, ktoré ako dôkaz navrhovateľ predložil, je jednoznačne preukázané, že v colnom sklade sa žiadny tovar – kožené topánky z Grécka nenachádzali.

V dotazníku v bode 22 navrhovateľ uviedol, že tie isté riziká nemá poistené v inej poisťovni. Je však preukázané, že dňa 28.2.2000 s A. uzatvoril poistnú zmluvu na tie isté riziká, a teda riziko pre prípad požiaru mal poistené v dvoch poisťovniach a túto skutočnosť až do vzniku poistnej udalosti neoznámil. V tejto súvislosti odporca poukazuje i na skutočnosť, že navrhovateľ porušil svoju povinnosť oznámiť bez zbytočného odkladu poisťiteľovi všetky zmeny, týkajúce sa tých skutočností, na ktoré bol povinný odpovedať pri dojednaní poistenia a tieto majú vplyv na priebeh poistenia a jeho prevádzku alebo na výplatu plnenia (čl. XIII. odsek 1 písm. c/ Všeobecné poistné podmienky pre neživotné poistenie). V prípade, že tovar je poistený dvakrát, plnenie sa poskytuje podľa článku XII. VPP, poistenie pre prípad požiaru a prírodných živlov, špecifická časť 1. Na základe týchto skutočností odporca trvá na tom, že poisťovňou odporcu bol poistený iba tovar – kožené topánky z Grécka a takýto tovar sa v čase požiaru v colnom sklade nenachádzal, a preto odporca ani nemohol titulom tejto poistnej udalosti plniť, pretože by plnil za tovar, ktorý navrhovateľ v poisťovni odporcu poistený nemal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 OSP v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 OSP a napadnutý rozsudok z dôvodov jeho správnosti podľa § 219 OSP potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na určenie pravosti pohľadávky, ktorú si v konkurznom konaní voči úpadcovi D., R., B. prihlásil vo výške 8 850 745,20 Sk. Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 22.5.2002 správca konkurznej podstaty úpadcu poprel navrhovateľovu pohľadávku v celej výške z dôvodu nepreukázania výšky škody a vec bola v šetrení PZ T.. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že dňa 10.11.1999 bola medzi navrhovateľom a D., pobočka Ž., uzatvorená poistná zmluva č. 2 80 000175 5 s účinnosťou od 11.11.1999 na dobu neurčitú a Doložka č. 1 k tejto zmluve, kde bolo dojednané poistenie pre prípad požiaru a prírodných živlov a poistenie pre prípad odcudzenia, ktoré sa vzťahovalo na tovarové zásoby nachádzajúce sa v súkromnom colnom sklade v areáli A., C.. Tovarové zásoby boli vo vlastníctve navrhovateľa. Bola dojednaná poistná hodnota tovarových zásob 10 mil. Sk. Základom a neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy bol dotazník zo dňa 29.10.1999, z ktorého je zrejmé, že v colnom sklade sa bude uskladňovať tovar privezený z Grécka – kožené topánky. Medzi účastníkmi tiež nebolo sporné, že dňa

30.5.2000 došlo v colnom sklade k požiaru, ktorým boli zničené uskladnené tovarové zásoby. Vznik poisťnej udalosti odporca oznámil včas poisťovni. Po prešetrení poisťnej udalosti, poisťovňa vybavila poisťnú udalosť bez poisťného plnenia, nakoľko poisťník porušil Všeobecné poisťné podmienky pre neživotné poistenie. Spornou medzi účastníkmi zostala otázka predmetu a rozsahu poistenia, ako aj plnenia si povinností poisťníka v zmysle Všeobecných poisťných podmienok pre neživotné poistenie. V predmetnom prípade je nesporné, že podľa poisťnej zmluvy mal navrhovateľ poistené riziko pre prípad požiaru a prírodných živlov a pre prípad odcudzenia. Pre plnenie poisťnej udalosti v danom prípade je rozhodujúci dotazník k poisteniu pre prípad požiaru a prírodných živlov, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy, v ktorom bode 10. poisťník uviedol, že v colnom sklade sa bude uskladňovať tovar privezený z Grécka – kožené topánky. Z oznámenia o poisťnej udalosti ako aj z predložených dokladov navrhovateľom však vyplýva, že tovar, ktorý bol v čase požiaru uskladnený v colnom sklade, nezodpovedá údajom poskytnutým pri dojednaní poistenia, teda v zmysle poisťnej zmluvy nie je predmet poistenia totožný s tovarom, na ktorom vznikla v dôsledku požiaru škoda. Poisťná zmluva bola uzatvorená na základe podkladov poisťníka (navrhovateľa) na konkrétny tovar, ako ho špecifikoval v čase dojednania poistenia, a to kožené topánky z Grécka. Povinnosťou poisťníka v zmysle článku XIII. bod 1 písm. a/ Všeobecných poisťných podmienok pre neživotné poistenie je odpovedať pravdivo a úplne na všetky otázky poisťiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia a podľa písm. b/ oznámiť bez zbytočného odkladu poisťiteľovi všetky zmeny týkajúce sa tých skutočností, na ktoré bol povinný odpovedať pri dojednaní poistenia a tieto majú vplyv na priebeh poistenia a jeho prevádzku alebo na výplatu plnenia.

Odvolačí súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že poisťovňou bol poistený iba tovar – kožené topánky dovezené z Grécka a takýto tovar sa v čase požiaru v colnom sklade nenachádzal. Škoda vznikla na tovare, ktorý bol aj v inej sume ako poistený tovar. Ak došlo v priebehu poistenia ku zmenám týkajúcich sa dojednávaneho poistenia, bolo povinnosťou navrhovateľa tieto zmeny oznámiť bez zbytočného odkladu poisťiteľovi. Neoznámenie iného uskladneného tovaru, ako i inej sumy malo vplyv na priebeh poistenia a jeho prevádzku, ako aj na výplatu poisťného plnenia. Navrhovateľ porušil povinnosť uviesť pravdivé a úplné odpovede a neoznámil poisťovni všetky jemu

známe okolnosti, ktoré sú pre prevzatie rizika nevyhnutné. Poistiteľovi potom nevznikla povinnosť z tejto poistnej udalosti plniť, pretože by plnil za tovar, ktorý navrhovateľ v poisťovni poistený nemal. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP, ale pretože odporcovi trovy odvolacieho konania nevznikli, neboli mu priznané.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 18. marca 2008

JUDr. Margita F r i d o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: